

Nijerya ve Sierra Leone ile Yapılan ÇVÖ Anlaşmalarının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanunlar

Özet

Türkiye Cumhuriyeti ile Nijerya ve Sierra Leone Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunlar 17 Ekim 2023 tarihli Resmî Gazetede yayımlandı.

17.10.2023 tarihli Resmî Gazetede;

- 7462 sayılı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması” ve
- 7463 sayılı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması”

yayımlanmıştır.

Anlaşmaların onaylanmasının uygun bulunmasına dair Kanunlar yayımlanmakla birlikte, Anlaşmalar henüz yürürlüğe girmemiştir.

Aşağıda Nijerya ile yapılan anlaşma ile ilgili özet bilgilere ve açıklamalara yer verilmiştir.

Md.	Konu	Özet açıklama
1	Kapsanan kişiler	Anlaşma, Akit devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

2	Kapsanan vergiler	Anlaşma gelir üzerinden alınan vergileri kapsamaktadır. Buna göre anlaşmanın uygulanacağı vergiler; • Türkiye’de; gelir ve kurumlar vergisinden, • Arjantin’de; gelir vergisi, kurumlar vergisi, petrol kazançları vergisi, sermaye değer artış kazançları vergisi, yükseköğretim vergisi ve ulusal bilgi teknolojisi geliştirme vergisinden oluşmaktadır.
3	Tanımlar	Anlaşmanın 3. maddesinde tanımlara yer verilmiştir. Maddede yer alan hükümlere göre, Anlaşmada geçen; • Kişi terimi, bir gerçek kişiyi, bir şirketi ve kişilerin oluşturduğu diğer herhangi bir kuruluşu, • Şirket terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönünden kurum olarak işlem gören herhangi bir kuruluşu, • Yetkili makam terimi; Türkiye’de, Hazine ve Maliye Bakanını veya onun yetkili temsilcisini, ifade etmektedir.
4	Mukim	Anlaşmanın 4. maddesinde “mukim” terimi tanımlanmıştır. Maddeye göre, “bir Akit Devletin mukimi” terimi, o Devletin mevzuatı gereğince ev, ikametgâh, kuruluş yeri, kanuni merkez, yönetim yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir ölçüt nedeniyle burada vergiye tabi olan herhangi bir kişi anlamına gelmektedir. Maddede bir gerçek kişinin her iki Devletin de mukimi olduğunda, bu kişinin durumunun ne şekilde belirleneceği ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.
5	İşyeri	Anlaşmanın 5. maddesinde işyeri, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer olarak tanımlandıktan sonra, altı ayı aşan bir süre devam eden bir inşaat şantiyesini, yapım, montaj veya kurma projesini veya bunlara ilişkin gözetim faaliyetini kapsadığı belirtilmiştir.
6	Gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelirler	Anlaşmaya göre, gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelirler (gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelirler), gayrimenkul varlığın bulunduğu ülkede vergilendirilecektir. Gayrimenkul varlık terimi, varlığın bulunduğu devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır.
7	Ticari kazançlar	Anlaşmanın 7. maddesine göre, bir teşebbüse ait kazanç, bu teşebbüs diğer Akit Devlette bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunmadıkça, yalnızca (işletmenin mukimi olduğu) bu Devlette vergilendirilecektir. Eğer işletme işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa, teşebbüsün kazancı sadece işyerine atfedilebilen gelirle sınırlı olarak, işyerinin bulunduğu Devlette vergilendirilecektir.

8	Deniz, hava ve kara taşımacılığı gelirleri	Anlaşmanın 8. maddesine göre, bir Akit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte gemi veya uçak işletmeciliğinden elde ettiği kazançlar, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.
10	Temettüler	Anlaşmanın 10. maddesine göre, Devletlerden birinde mukim bir şirket tarafından, diğer Devletin mukimine ödenen temettüler, kural olarak temettü gelirini elde edenin mukim olduğu ülkede vergilendirilecektir. Anlaşmaya göre temettü gelirleri, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu yani temettülerin doğduğu Devlette de vergilendirilebilecektir. Ancak temettünün gerçek lehdarı diğer Akit Devletin mukimi ise bu şekilde alınacak vergi, temettünün gayrisafi tutarının yüzde 7,5'ini aşmayacaktır.
11	Faiz gelirleri	Anlaşmanın 11. maddesine göre, bir akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen faiz, kural olarak bu diğer Devlette vergilendirilecektir. Dolayısıyla ilke olarak faiz gelirlerini vergilendirme hakkı lehdarın mukim olduğu Akit Devlete aittir. Anlaşmaya göre, faiz, elde edildiği Akit Devlette de vergilendirilebilir. Ancak, faizin gerçek lehdarı diğer Akit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi, faizin gayrisafi tutarının % 7,5'ini aşmayacaktır.
12	Gayrimaddi hak bedelleri	Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin mukimine ödenen gayrimaddi hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilecektir. Buna göre gayrimaddi hak bedellerinin vergileme hakkı ilke olarak ödeme yapılan kişinin mukim olduğu Devlete tanınmaktadır. Öte yandan Anlaşma, gayrimaddi hak bedellerinin elde edildiği Devlete de sınırlı bir vergileme hakkı vermektedir. Anlaşmaya göre bu şekilde alınacak vergi, gayrimaddi hak bedelinin gayrisafi tutarının %7,5'ini geçemeyecektir.
13	Teknik hizmet ücretleri	Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin mukimince elde edilen teknik hizmet ücretleri, bu diğer Devlette vergilendirilecektir. Buna göre teknik hizmet ücretlerinin vergileme hakkı ilke olarak ödeme yapılan kişinin mukim olduğu Devlete tanınmaktadır. Öte yandan Anlaşma, teknik hizmet ücretlerinin elde edildiği Devlete de sınırlı bir vergileme hakkı vermektedir. Anlaşmaya göre, teknik hizmet ücreti elde eden kişi teknik hizmet ücretinin gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi, teknik hizmet ücretinin gayrisafi tutarının %7,5'ini geçemeyecektir. Anlaşma "teknik hizmet ücreti" terimini, ödemeyi yapan kişinin çalışanı dışındaki herhangi bir kişiye, bir Akit Devlet mukimince diğer Akit Devletin bir mukimi için icra edilen yönetsel, mesleki, teknik veya danışma niteliğindeki veya benzer nitelikteki böyle bir hizmet karşılığında yapılan her türlü ödeme olarak tanımlanmıştır.

14	Sermaye değer artış kazançları	Anlaşmanın 14. maddesine göre, bir Akit Devlet mukimi tarafından, diğer Akit Devlette yer alan gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmalarından sağlanan kazançlar, ilke olarak bu diğer Devlette vergilendirilecektir. Maddeye göre, bir Akit Devlet mukiminin, bir ortaklık veya bir tröste ilişkin menfaatler gibi hisse veya benzer menfaatlerin elden çıkarılmasından elde ettiği kazançlar, elden çıkarma öncesinde 365 gün içinde herhangi bir zamanda, bu hisse veya benzer menfaatlerin değerinin %50'sinden fazlasının, doğrudan veya dolaylı olarak, diğer Devlette bulunan taşınmaz varlıklardan kaynaklanması halinde, bu diğer Devlette vergilendirilebilecektir.
15	Serbest meslek faaliyet gelirleri	Anlaşma'nın 15. maddesine göre, bir Akit Devletin mukimi olan bir gerçek kişinin, serbest meslek faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu kişi diğer Akit Devlette faaliyetlerini icra etmek amacıyla sürekli kullanabileceği sabit bir yere sahip olmadıkça, yalnızca mukimi olunan Devlette vergilendirilecektir. Buna karşılık, kişi sabit bir yere sahipse, gelir, yalnızca söz konusu sabit yere atfedilen miktarla sınırlı olmak üzere, bu diğer Devlette vergilendirilebilecektir.
16	Ücretler	Anlaşmanın 16. maddesine göre; yöneticilere yapılan ödemeler (madde 17), emekli maaşları ve düzenli ödemeler (madde 19), kamu hizmetleri nedeniyle elde edilen gelirler (madde 20) ile öğretmen ve öğrencilerle araştırmacılara yapılan ödemelerin (madde 21) vergilemesine ilişkin madde hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukiminin bir hizmet nedeniyle elde ettiği ücret, maaş ve benzeri gelirler, bu hizmet diğer Akit Devlette ifa edilmedikçe, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Hizmet diğer Devlette ifa edilirse, gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir. Ancak, yukarıdaki kurala bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukiminin diğer Devlette ifa ettiği hizmet nedeniyle elde ettiği gelir, eğer; • Gelir sahibi, diğer Devlette, ilgili mali yıl içinde başlayan veya sona eren herhangi bir 12 aylık dönemde bir veya birkaç seferde toplam 183 günü aşmayan bir süre kalırsa, ve • Ödeme, diğer Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren adına yapılırsa, ve • Ödeme, işverenin diğer Devlette sahip olduğu bir iş yerinden veya sabit yerden yapılmazsa yalnızca gelir sahibinin mukimi olduğu Devlette vergilendirilecektir.
23	Çifte vergilendirmenin önlenmesi	Anlaşma'nın çifte vergilendirmenin önlenmesine ilişkin maddesinde yer verilen düzenlemeye göre, çifte vergileme mahsup yöntemiyle önlenecektir.
25	Karşılıklı anlaşma usulü	Anlaşmanın 25. maddesinde karşılıklı anlaşma usulü düzenlenmiştir.

		Maddeye göre, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin, kendisi için Anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen bir vergilemeye neden olduğu kanaatine varan kişiler, olayı mukimi olunan Devletin yetkili makamına veya durumu 24. maddenin 1. fıkrasına uygun düşerse vatandaşı olunan Devletin yetkili makamına durumu arz edebileceklerdir. Başvuru, Anlaşmaya aykırı bir vergilemeye neden olan eylemin ilk bildiriminden itibaren en fazla 3 yıl içinde yapılacaktır. Yetkili makam, itirazı haklı bulmakla beraber kendisi tatminkâr bir çözüme ulaşamadığı takdirde, Anlaşmaya uygun olmayan vergilemeyi önlemek amacıyla, diğer Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmayla çözmeye çalışacaktır.
26	Bilgi değişimi	Anlaşma'nın bilgi değişimine ilişkin 26. maddesine göre; her iki devletin yetkili makamları, Anlaşma hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili bilgileri, anlaşmayla kapsanan kişilerle ve vergilerle sınırlı olmaksızın değişecekler ve aldıkları bilgileri gizli tutacaklardır. Anlaşmanın 26. maddesinde özetle; • Bir Akit Devletçe talep etmesi durumunda, diğer Akit Devletin, kendi vergi amaçları yönünden bu bilgilere ihtiyacı olmasa da talep edilen bilgiyi sağlamak için kendi bilgi toplama yöntemlerini kullanacağı; 26. maddenin 3. fıkrasında yer alan sınırlamaların, taraflara sadece ulusal menfaati olmadığı gerekçesiyle bilgi sağlamayı reddetme hakkı verecek şekilde yorumlanamayacağı, • Bilgi değişimini sınırlayan 26. maddenin 3. fıkrasının taraflara, bilginin bir banka, diğer finansal kurum, temsilci veya bir acente ya da yediemin gibi hareket eden bir kişide bulunması veya bir kişinin mülkiyet menfaatleri ile ilgili olması nedeniyle bu bilgiyi sağlamayı reddetme hakkı verecek şekilde yorumlanamayacağı, öngörülmüştür.
27	Vergilerin tahsilatında yardımlaşma	Anlaşmanın 27. maddesinde, Akit Devletlerin, alacakların tahsilatında yardımlaşmalarını öngörmektedir.
30	Yürürlüğe girme	Anlaşmanın 30. maddesine göre; • Taraflar kendi iç mevzuatında öngörülen işlemlerin tamamlandığını diğerine bildirecek, • Anlaşma, bu bildirimlerden sonuncusunun alındığı tarihi izleyen 30 günlük süreden sonra yürürlüğe girecek, • Hükümleri Türkiye'de; stopaj yoluyla alınan vergiler yönünden, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen veya mahsup edilen tutarlar için ve diğer vergiler yönünden, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının birinci günü veya

		daha sonra başlayan vergilendirme yılları için hüküm ifade edecektir.
--	--	---

- Bültende Nijerya anlaşması kısaca özetlenmiş olup, işlem yapmadan önce anlaşma metni incelenmeli veya uzman yardımı alınmalıdır.
- Anlaşmaların onaylanmasının uygun bulunduğu ilişkin Kanunlar yasalaşmış olmakla birlikte, anlaşmalar yürürlükte değildir. Anlaşmalar, her iki ülkedeki yasal prosedürlerin tamamlanmasından sonra, öngörülen şekilde yürürlüğe girecektir.
- Anlaşmaların yasal sürecindeki gelişmeler ayrıca duyurulacaktır.

İlgili Anlaşma metinlerine aşağıdaki bağlantıların yardımıyla ulaşabilirsiniz.

- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması
- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması

Bu bülten hakkında daha detaylı bilgi almak için aşağıdaki kişilerle temasa geçebilirsiniz.

Saygılarımızla,

Recep Bıyık
Mevzuat Eğitim ve Araştırma Başkanı
E-posta: recep.biyik@pwc.com

© 2023 PwC Türkiye. Tüm hakları saklıdır. Bu belgede PwC ifadesi, PwC ağını veya PwC ağının üyesi olan bağımsız ve farklı tüzel kişiliklerden oluşan PwC Türkiye'yi ifade etmektedir. Daha detaylı bilgi için www.pwc.com/structure adresini ziyaret edebilirsiniz.